

Geluk gehad

We kenden elkaar van midden de jaren '40: middelbaar onderwijs in dezelfde school. Daarna tientallen jaren geen contact meer tot zij onlangs mijn naam op Facebook zag. 'Je bent dus nog niet dood', tikte ze. 'En ik dus ook niet'. Waarna er, al chattend, een weerzien volgde met klank én beeld, zodat we konden vaststellen wie van ons het ergst door de tijd was toegetakeld. Het bleef bij vlugge babbels over elkaars levensloop: de goede en kwade dagen, kort samengevat. Tot die keer dat ze me vroeg of ik nog naar de kerk ging en verbaasd keek toen ik ja zei. Bij haar had het niet lang geduurd. Ze had afgehaakt om diverse redenen. Sommige – zoals kritiek op de kerk – kon ik goed begrijpen. Maar ze had het ook over slechte herinneringen aan haar katholieke lagere school. 'Hoe streng die nonnen waren... Als je tijdens hun les een paar keer had gebabbeld, hingen ze een grote, rood beschilderde kartonnen tong met een touw om je hals. Daarmee moest je in alle klassen binnengaan en daar stond je, aangehaakt en uitgelachen. Hoe onpedagogisch was dat. Zoiets doe je een kind toch niet aan?'

Ik kon niet anders dan haar vertellen dat die methode niet alleen in haar lagere school tot de strafmethoden behoorde en dat ik een van de leerlingen was die meer dan eens met die lange, rode tong op de borst, voor alle klassen had gestaan. En laat dat nu net een van mijn indianenverhalen zijn die ik soms graag nog eens opdis. Wat overigens geldt voor nog meer herinneringen uit die tijd. Het ging er in mijn school best streng aan toe, wat mij overigens alleen maar deugd heeft gedaan. Veel was te danken aan de directrice, bij wie ik als gepatenteerde babbelaar, of wegens te wild spelen of slordig schrijven, geregeld op het matje moest verschijnen. De diepste indruk die ze op mij maakte, was nadat ik publiek op de speelplaats had verkondigd niet meer in God te geloven. Want hoe ik ook gezocht had, ik had Hem nergens gevonden. Over zo 'n ketterij mocht de directrice niet onwetend blijven: ik dus met knikkende knieën naar haar bureau. Ze had een doordringende blik achter glinsterende brilglazen. Ze had ook lachende ogen, behalve wanneer ze met recht en reden boos op je was. En ze had iets vorstelijks in haar zwart-met-wit gewaad dat haar beeldig stond. Wat ze mij – de gedoodverfde ketter – die dag heeft gezegd, weet ik niet meer. Wél dat ik opgelucht buiten kwam en wist dat ik voor haar door een vuur zou gaan.

Ze heette zuster Veneranda. Als kleuter dacht ik dat het 'veranda' was. Wat ik vreemd vond. Want bij ons thuis was er een veranda naast de keuken. Hoe kon een zuster zo heten? Was er misschien ook een zuster Salon?

Vele jaren later ging ik haar bezoeken in het klooster waar ze op rust was. Ik vertelde haar het veranda-verhaal. Ze lachte, waarna de jaren van haar afvielen. En daar was ze weer helemaal: mijn aanbeden zuster Veneranda. Voor ik afscheid nam, vroeg ze om samen met haar te zingen: 'Lof en eer zij Jezus

Christus, in het heilig sacrament.' 'Dat zongen we in het lof', zei ik. En ze knikte goedkeurend, weer even als directrice, tevreden dat ik dat nog wist.

Ze is allang dood. Maar als God weer eens zoek is, klop ik bij haar aan. Zonder angst dan.

Mijn gewezen klasgenote had aandachtig naar mijn verhaal geluisterd. 'Je hebt geluk gehad, meisje', zei ze.

T.S